

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Grzegorz Pastuszko

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu I.J.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

w dniu 25 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

I.J. (dalej także: „Skarżąca”, „Wnosząca protest”) pismem z 12 czerwca 2025 r. (data nadania) wniosła do Sądu Najwyższego protest wyborczy dotyczący II tury wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, która odbyła się 1 czerwca 2025 r. Skarżąca zarzuciła: błędne przypisanie głosów w protokołach Obwodowych Komisji Wyborczych, odmowę wydania zaświadczeń o prawie do głosowania, wysoki odsetek głosów nieważnych, anomalie w systemie informatycznym, zewnętrzne wpływy na wybory.

Prokurator Generalny w piśmie z dnia 17 czerwca 2025 r. oraz Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 18 czerwca 2025 r. wnieśli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

W nawiązaniu do przywołanych regulacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wszelkie zarzuty, inne niż te określone w art. 82 § 1 k.wyb., stanowią wyjście poza przewidziany w kodeksie wyborczym przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z: 11 czerwca 2015 r.; III SW 60/15; 31 lipca 2020 r.; I NSW 2027/20; 31 lipca 2020 r. I NSW 2286/20).

Jednocześnie podkreśla się, że w przedmiocie protestu, o którym mowa w art. 82 § 1 k.wyb., nie mieszczą się ogólnikowe zarzuty sprowadzające się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach wyborczych, oparte jedynie na kontestowaniu wyników wyborów ogłoszonych przez właściwy do tego organ, na domniemaniach, hipotezach i założeniach o nieprawidłowościach, bez przedstawiania dowodów, które powinny uzasadniać, rzeczywiście potwierdzać zarzut protestu mieszczący się w granicach bezprawności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z: 7 lutego 1990 r.; III SW 93/90; 5 grudnia 2007 r.; III SW 63/07; 16 lipca 2014 r., III SW 35/14).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że wnosząca protest, sygnalizując podejrzenie naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, które mogły mieć wpływ na wynik wyborów, zaprezentowała swoje twierdzenia w sposób zbyt ogólny i jedynie hipotetyczny. Wnosząca protest ograniczyła się bowiem do ogólnych i niesprecyzowanych – a zatem w istocie abstrakcyjnych zarzutów, które dotyczą przebiegu głosowania w Polsce. Dodatkowo Sąd Najwyższy zauważa, że wnosząca protest nie wskazała obwodu głosowania, na obszarze danego okręgu wyborczego w spisie wyborców na którym było umieszczone jej imię i nazwisko. Wnosząca protest nie wskazała na konkretne naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego, jak również nie wykazała, aby ewentualne naruszenie przepisu dotyczyło oddanego przez nią głosu, co miało mieć wpływ na wynik wyborów. Wnosząca protest odwołała się jedynie do powszechnie pojawiających się w mediach doniesień, przy czym nie podjęła nawet próby wykazania, gdzie konkretnie, tj. w której obwodowej komisji wyborczej miało, względnie mogło dojść, do opisanych przez nią sytuacji, co czyni podniesione zarzuty wyłącznie abstrakcyjnymi. Na poparcie swoich twierdzeń protestująca nie przywołała nazwisk osób, które miałyby osobiście doświadczyć sytuacji opisanych w proteście. Wymieniona nie zadeklarowała zarazem, że była bezpośrednim świadkiem okoliczności, w odniesieniu do których wniosła protest. Jako dowody, mające potwierdzać zasadność podniesionych zarzutów protestująca przywołała jedynie adresy URL, czyli odnośniki do umieszczonych w globalnej sieci Internet artykułów wygenerowanych przez portale: [...].

Wobec powyższych ustaleń Sąd Najwyższy postanowił pozostawić protest bez dalszego biegu. Decyduje o tym art. 322 § 1 k.wyb., z którego jasno wynika, że takie rozstrzygnięcie musi zostać wydane, m.in., jeśli protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

[r.g.]